

KOMISJON

EUROOPA ÜHENDUSTE VÕÕRTÖÖTAJATE SOTSIAALKINDLUSTUSE HALDUSKOMISJON

OTSUS nr 207,

7. aprill 2006,

mis käsitleb määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 76 ja artikli 79 lõike 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõike 1 tõlgendamist seoses perehüvitiste ja -toetuste kattumisega

(EMPs ja EL/Šveitsi kokkuleppes kohaldatav tekst)

(2006/442/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE VÕÕRTÖÖTAJATE SOTSIAALKINDLUSTUSE HALDUSKOMISJON,

võttes arvesse nõukogu määruse (EMÜ) nr 1408/71 14. juuni 1971 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes) ⁽¹⁾ artikli 81 punkti a, mille kohaselt halduskomisjoni ülesanne on tegeleda kõigi määrusest (EMÜ) nr 1408/71 ja sellele järgnevatest määrustest tulenevate mistahes haldusküsimustega,

võttes arvesse nimetatud määruse artiklit 76 ja artikli 79 lõiget 3 ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 ⁽²⁾, artikli 10 lõiget 1

ning arvestades järgmist:

- (1) Oluline on teada perehüvitiste või -toetuste ulatust, mida makstakse "töötamise tõttu" või "tulenevalt kutse- või äritegevusest" nagu on nimetatud määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklis 76 ja artikli 79 lõikes 3.
- (2) Kui sama perioodi jooksul makstakse perehüvitisi kahele erinevale isikule sama pereliikme eest ühe liikmesriigi õigusaktide kohaselt ning samuti selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt, mille territooriumil pereliikmed elavad tuleb esimese liikmesriigi õigusaktide kohane õigus saada perehüvitisi või -toetusi peatada vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklile 76 viimatinimetatud liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitiste summani, mida makstakse "töötamise tõttu" viimatinimetatud liikmesriigi õigusaktide kohaselt. Määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 79 lõige 3 sisaldab sarnast sätet pensionäridele ja orbudele makstavate hüvitiste kohta.
- (3) Määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikkel 76 ja artikli 79 lõige 3 ei erista hüvitisi ja toetusi, mida makstakse mittepalgalise töö, kutse- või äritegevuse alusel või mida makstakse palgalise töö, kutse- või äritegevuse alusel.
- (4) Mõnede liikmesriikide õigusaktides on sätestatud, et tegeliku töö, kutse- või äritegevuse peatamist või katkestamist puhkuste, töötuse, ajutise töövõimetuse, streikide või töösulgude tõttu käsitletakse kas töö, kutse- või äritegevuse perioodina, et saada õigus perehüvitistele või -toetustele, või loetakse mitteaktiivsuse ajaks, mis vajadusel kas iseenesest või eelneva töö, kutse- või äritegevuse tõttu annab põhjust perehüvitiste või -toetuste maksmiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 629/2006 (ELT L 114, 27.4.2006, lk. 1).

⁽²⁾ EÜT L 74, 27.3.1972, lk. 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 629/2006.

- (5) Ebamäärasuse ja erinevate tõlgendamiste vältimiseks tuleb määratleda mõistete “töötamise jätkamine” ning “tulenevalt kutse- või äritegevusest” ulatus.
- (6) Samuti on oluline teada määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõikes 1 viidatud termini “kutse- või äritegevus” ulatust.
- (7) Kui sama perioodi jooksul makstakse kahele erinevale isikule perehüvitisi või -toetusi sama pere liikme eest ühe liikmesriigi õigusaktide alusel kui ka teise liikmesriigi õigusaktide alusel, mille kohaselt hüvitiste saamisõigus ei sõltu isiku kindlustatusest, töötamisest palgatööl või tegutsemisest füüsilisest isikust ettevõtjana, tuleb esimese liikmesriigi õigusaktide kohane õigus perehüvitistele või -toetustele peatada viimatinimetatud liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud perehüvitise summani, vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunktile i, kui kutse- või äritegevus toimub viimatinimetatud liikmesriigis. Määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkt ii sisaldab sarnast sätet pensionäridele ja orbudele makstavate hüvitiste kohta.
- (8) Juhul, kui perehüvitised või -toetused kattuvad, antakse artikli 10 lõikega 1 kutse- või äritegevusele liikmesriigis, kus õigus perehüvitistele või -toetustele ei tulene sellisest tegevusest, samasugune mõju nagu liikmesriigis, kus see õigus tuleneb sellisest tegevusest. Määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklit 76 ja artikli 79 lõiget 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõiget 1 tuleks tõlgendada samamoodi.
- (9) Juhtumil, kui töötaja aktiivne töötegevus peatati palgata puhkuse tõttu, mille aluseks oli lapse sünd ja selle lapse kasvatamine, viitas Euroopa Ühenduste Kohus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklile 73 koostoides määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punktiga a) ⁽¹⁾. Selline palgata puhkus tuleb seega samuti kvalifitseerida töötamise, kutse- või äritegevuseks nii määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 76 ja artikli 79 lõike 3 mõistes kui ka määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõike 1 mõistes. Sellega seoses rõhutas kohus, et eespool nimetatud sätteid võib kohaldada ainult siis, kui kõnealune isik on töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 1 punkti a tähenduses, mille nõue on, et kõnealune isik on hõlmatud vähemalt ühe sotsiaalkindlustusliigiga. See välistab palgata puhkusel olevad isikud, kes ei ole enam hõlmatud ühegi sotsiaalkindlustusskeemiga asjaomases liikmesriigis.
- (10) Kuna liikmesriikide palgata puhkuse süsteemid on erinevad ning liikmesriikide õigusaktides tehakse pidevalt muudatusi, ei saa koostada ammendavat loetelu juhtumitest, millal puhkusel viibiv isik loetakse töötavaks või kutse- või äritegevusega tegelevaks. Seetõttu ei ole otstarbekas määratleda kõiki juhtumeid, millal selline palgata puhkus loetakse võrdseks tööga või kutse- ja äritegevusega ning selliseid juhtumeid, millel puudub vajalik lähedane side tulutoova tegevusega.

Pärast arutelu, milles peeti silmas määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 80 lõikes 3 sätestatud tingimusi,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

1. Määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 76 ja artikli 79 lõike 3 alusel makstavaid perehüvitisi ja -toetusi tuleb käsitleda kui “töötamise tõttu” või “tulenevalt kutse- või äritegevusest” makstavaid hüvitisi ja toetusi, eelkõige:

a) tegeliku palgalise või mittepalgalise töö või kutse- või äritegevuse korral; ning samuti

⁽¹⁾ 7. juuni 2005. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-543/03, “Dodl ja Oberhollenzer/Tiroler Gebietskrankenkasse”.

- b) sellise töö, kutse- või äritegevuse igasuguse pikkusega ajutise peatamise korral
- i) haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse, kutsehaiguse või töötuse tõttu, kui sellistel juhtumitel makstakse palka või hüvitisi, välja arvatud pensionid; või
 - ii) palgalise puhkuse, streigi või töösulu ajal; või
 - iii) lapse kasvatamiseks võetud palgata puhkuse ajal, kui selline puhkus loetakse võrdseks töö, kutse- või äritegevusega kooskõlas asjakohaste õigusaktidega.
2. Määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 10 lõike 1 tähenduses loetakse "kutse- või äritegevuseks" eelkõige:
- a) tegelikku mistahes palgalist või mittepalgalist tööd, kutse- või äritegevust; ning samuti
 - b) sellist kutse- või äritegevuse ajutist peatamist
- i) haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse, kutsehaiguse või töötuse tõttu, kui sellistel juhtumitel makstakse palka või hüvitisi, välja arvatud pensionid; või
 - ii) palgalise puhkuse, streigi või töösulu ajal; või
 - iii) lapse kasvatamiseks võetud palgata puhkuse ajal, kui selline puhkus loetakse võrdseks kutse- või äritegevusega kooskõlas asjakohaste õigusaktidega.
3. Käesolev otsus asendab 24. veebruari 1983. aasta otsust nr 119. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Halduskomisjoni esimees

Bernhard SPIEGEL
